

Beszámoló

Egyiptomi tanulmányutam célja elsősorban tudományos kutatómunka folytatása volt. Ugyanakkor arab nyelvtudásomat is fejleszteni szerettem volna, különös tekintettel egyiptomi népnyelvi ismereteimre. Tudományos kutatómunkám Egyiptom népi vallásosságára irányul, egyebek között a középkori és modern forrásokra, mai népi hiedelmekre. A témában kéziratokat készítek elő kiadásra, ehhez a munkához szükséges volt a Kairói Nemzeti Könyvtár (Dar al-Kutub) gyűjteményeinek és kéziratárának látogatása. A mai népi hiedelmek gyűjtését a luxori magyar ásatásokon dolgozó felső-egyiptomi munkások és családjaik körében folytatattam, a február elején kezdődő magyar ásatáshoz pár hétre csatlakozva.

Kéthónapos egyiptomi tartózkodásom során a következő konkrét célokat valósítottam meg:

- 1) A Kairói Nemzeti Könyvtár és Kézirattár látogatása és tudományos gyűjtőmunka a TS Ar. 41.1 számú kézirat szövegkiadásának befejezése, a kísérő tanulmány véglegesítése céljából.
- 2) A február elején megrendezésre került Kairói Nemzetközi Könyvvásár látogatása, könyvek beszerzése az ELTE Arab tanszékének számára.
- 3) Szakmai kapcsolatok ápolása a Cairo University oktatóival, a témám szempontjából releváns előadások látogatása.
- 4) Néprajzi gyűjtőmunka a felső-egyiptomi paraszti lakosság (ásatási munkások) körében. A TT-185-ös sír körzetében folyó ásatáshoz csatlakozva átnéztem az ásatáson a korábbi években összegyűjtött arab nyelvű dokumentum-töredékeket, kigyűjtöttem belőle a legrégebbi datált (vagy korai időszakra datálható) dokumentumokat. Ezek többsége levéltöredék, érdekességük, hogy a feladók-címzettek gurnai hivatalnokok vagy vezetők ("Gurna omdája"; "régészeti munkálatok vezetője Gurnában"; "raktár főnöke Gurnában"; "gafír"). Témájuk hivatalos, nyelvük klasszikus arab, írásuk művelt. A legkorábbi datált arab irat 1838-ból való. A legrégebbi datált európai irat pedig 1852 febr. 26-ra. Az iratok vizsgálata segít a sírokban letelepedő helyiek történetének rekonstruálásában, a sírlakások történetének felderítésében. A két évvel ezelőtt írt jegyzeteimet kijavítottam és kiegészítettem új adatokkal. Az eddig összegyűjtött adatok elégségesek a témában publikáció elkészítéséhez.

A tanulmányút közvetlen hasznosulása:

- 1) A Nuri nevű misztikus életét feldolgozó könyvemet befejeztem.
- 2) Írtam egy cikket "Ancient tombs as modern domestic spaces: the case of Theban Tombs 184 and 185" címmel, mely várhatóan nyáron jelenik meg a Kairói Magyar Kulturális Intézet kiadványában.
- 3) Elkezdtem a felső-egyiptomi sírokhoz kötődő népi hiedelmekről szóló cikkem írását.

Budapest, 2022/03/22

Dr. Zsom Dorottya

habil. docens
Sémi Filológiai és Arab Tanszék
Eötvös Loránd Tudományegyetem